

УДК: 811.161.1

Т.Я. Ряннель, Т.Н. Мищенко О РАБОТЕ СО СЛОВОМ НА ЗАНЯТИЯХ ПО РКИ

Восточнокитайский национальный университет имени Владимира Даля

На занятиях по русскому языку как иностранному большое внимание необходимо уделять формированию навыка работы со словом.

Известно, что выработка лексических навыков у иностранных учащихся предполагает прохождение определенных ступеней: семантизация лексической единицы, автоматизация ее употребления и дальнейшее совершенствование лексических навыков. Центральным звеном в этой цепи является автоматизация употребления лексической единицы, т.е. процесс формирования лексических навыков, процесс усвоения слова в речи и для речи. Главная трудность в овладении иноязычной лексикой состоит в том, чтобы добиться правильного использования лексической единицы в соответствующей ситуации речевого общения.

Упорядоченная работа со словом облегчает его запоминание, так как в процессе фиксации слова, при его анализе, употреблении в условно-речевых упражнениях происходит произвольное запоминание слова, в сознании оно ассоциативно связывается с другими словами. Рациональная система работы над словом в дальнейшем облегчает и работу над текстом.

Выполнение практических заданий поможет учащимся сделать собственную работу со словом более эффективной. Например, слова *обогащать, сближать, разъединять, непохожесть* на первый взгляд кажутся студентам длинными, трудными для произнесения, незнакомыми. Преподаватель должен не только показать учащимся, что слова не существуют в языке изолированно и у каждого из них много всяких связей, которые помогают понять и лучше запомнить их, но и научить видеть эти связи.

Во-первых, это связи с однокоренными словами. Так, слово *обогащать* сначала кажется совершенно незнакомым, но ряд *обогащ-ать – обогат-ить – богат-ый* позволяет понять слово, не обращаясь к словарю. Такие

"слова-родственники" принято называть родственными словами.

Есть и другие связи слов. Например: *большой, огромный, громадный; учить, изучать, исследовать; далеко – близко; легко – тяжело*. Это слова, объединяемые в группы на основе общих элементов значения (в том числе синонимы и антонимы) или по тематическому принципу: *стол, стул, диван; красный, желтый, синий*, т.е. все эти слова объединяются на основе какого-то общего признака. Их можно назвать "словами-друзьями".

Каждое слово несет в себе еще информацию о том, какие слова могут появиться рядом с ним и быть с ним связанными. В одних случаях такое слово обязательно должно появиться в предложении, где употреблено главное слово: *изучать что? – Студент изучает русский язык*. Эти слова, как "добрые соседи", располагаются рядом, помогают слову выявить его содержание.

Учащимся необходимо четко осознавать, что слова лучше запоминаются, когда они анализируют их, сравнивают, объединяют в группы, соединяют с другими словами и употребляют в предложении, а формы слов лучше запоминаются, когда студенты стараются их вспомнить, проверить правильность запоминания, несколько раз повторить правильный вариант словосочетания, предложения.

Студенты должны научиться вести собственный учебный словарь, усвоить единую систему записи новых слов, производить словообразовательный и смысловой анализ слова, догадываться о значении слова по контексту, по его словообразовательным компонентам, выделять опорные слова в тексте. Это поможет им осмыслить и запомнить иноязычное слово и добиться правильного использования лексической единицы в соответствующей ситуации речевого общения.

УДК: 37.034:61-057.875

Н.В. Соколовська ГУМАНІЗМ ЯК НЕОБХІДНА ЯКІСТЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

ДЗ «Луганський державний медичний університет»

Зміни, які відбуваються в усіх сферах життєдіяльності сучасного українського суспільства, не залишили осторонь і систему освіти та виховання. Виховання духовної еліти, формування національної інтелігенції та гуманної особистості – це головна мета, що стоїть перед

ДЗ «Луганський державний медичний університет» на одному рівні з підготовкою висококваліфікованих фахівців медичної діяльності.

Слово «гуманізм» походить від латинського «humanus», що означає «людський», «людський». Найчастіше гуманізм виступає, як фі-

лософсько-ідеологічне поняття, як назва філософської системи. Словник В.Дала дає таке тлумачення цьому поняттю: «Гуманний... - це людський, людяний, притаманний людині дійсно освіченій, милостивий, милосердний». Отже, лікар перш за все повинен бути гуманним, турботливим, милостивим та емпатійним.

Як зазначає І. Макманов, лікар повинен володіти такими якостями, як спостережливість і проникливість, розвинуте клінічне мислення, лікарський гуманізм, професійна наполегливість. Людина – це найцінніший об'єкт впливу, тому що вона є особистістю. Через це стосунки лікаря і хворого передусім особистісні, суб'єктивні, тобто соціальні. Довіряючись лікарю, хворий чекає від нього прояву співчуття, виключну сумлінність та самодисципліну, чесність і високу майстерність, вправність, серйозне ставлення до своєї справи і здатність до самозречення. Наявність цих якостей є основою для довіри й авторитету.

Лікар має ставитися до хворого не як до людини взагалі, а як до особистості. Інакше гуманізм є лише принципом, а не реальним вчинком. Отже, «лікарський гуманізм — цілком конкретний, реальний гуманізм». «Починаючи спілкування з хворим, лікар зобов'язаний сконцентрувати на ньому свою увагу, нібито забувши про себе, цілком підкоривши розум, волю, знання й досвід справи збереження життя, полегшення страждань, відновлення здоров'я».

При цьому, гуманізм лікаря збігається з соціальною функцією медицини і втілений у моральній ідеї та почуттях. Він виявляється в активному, вільному прагненні присвятити себе хворим і, долаючи труднощі, використати усі можливості для відновлення та охорони здоров'я, не спричиняючи у той самий час

діями і словами додаткових страждань.

Особливу увагу формуванню зазначених якостей у студентів медичних спеціальностей необхідно приділити на початковому етапі навчання, зокрема під час вивчення соціогуманітарних дисциплін. Спираючись на практичні доробки викладачів сфери медичної освіти та власні дослідження, О. Уваркіна стверджує, що саме на I – II курсах навчання в медичних ВНЗ у майбутніх лікарів при вивченні загальнотеоретичних дисциплін та оволодінні основами лікарської підготовки формується професійна культура, розвиваються здібності пізнавальної діяльності, закладаються підвалини професійного спілкування, психологічної готовності до медичної діяльності, відбувається трансформація системи цінностей.

І. Тимошук, узявши за основу характерні ознаки особистості і співвідносячи їх з діяльністю лікаря, її гуманістичною сутністю визначає наступні класи цінностей, які характеризують медичну сферу:

- цінності етичної відповідальності перед обраною професією;
- цінності, які відображають специфіку діяльності та її альтруїстичний характер;
- цінності, пов'язані з потребами самореалізації, самоствердження і самовдосконалення медичного фахівця.

Таким чином, початковий етап навчання у ВНЗ стає для студентів медичних спеціальностей базовим у професійному становленні та формуванні гуманізму та духовних якостей. Ми вважаємо, що духовні цінності повинні зайняти належне місце в усіх сферах життя майбутнього покоління, бо саме вони являють собою основу життєдіяльності особистості.

УДК: 82-7

И.И. Филатова, А.М. Лыжов, Н.С. Черникова САТИРИЧЕСКИЙ РЕАЛИЗМ В ТВОРЧЕСТВЕ В. АРДОВА

ГЗ « Луганский государственный медицинский университет »

Виктор Ардов - старейший советский сатирик. Им написано множество сценок, монологов, рассказов, фельетонов, комедий, цирковых клоунад, реприз и конферансов. Вряд ли найдется человек, не читавший ни одного произведения Виктора Ардова. Он активно сотрудничал в сатирических журналах. И уже тогда за ним утвердилась репутация прославленного сатирика. Под пером Ардова все печальные стороны жизни вместо ожидаемой грусти или страха вызывают смех.

Чем же можно объяснить небывалую славу этого сатирика?

Начать следует с того, что огромное влияние на его творчество оказала сама биография писа-

теля. Он успел очень много. Он видел множество людей, которым выпало жить в эпоху великих социальных и политических перемен.

Он разговаривал с ними на их языке, они были его учителями и учениками.

Ардов был совестливым и чутким человеком, его мучила боль за других, и писатель считал себя призванным служить «рабочему» (как он позже его назовет) человеку. Этот «рабочий» человек олицетворял собой целый человеческий пласт тогдашней России. На его глазах революция пыталась вылечить военные раны страны и реализовать высокие мечты. А «рабочий» человек в это время был вынужден (вместо созидательного труда во имя вопло-